

Aftaler om lovvalg

Ifølge artikel 4 er udgangspunktet, at det er den lovgivning, som den relevante mellemmand og kontohaver i kontoaftalen har aftalt skal gælde for aftalen, der tillige finder anvendelse på de tingsretlige spørgsmål, der måtte opstå vedrørende kontoen. Parterne kan dog bestemme, at der for de tingsretlige spørgsmål skal gælde en anden lovgivning end den, der finder anvendelse på kontoforholdet i øvrigt, se nedenfor.

Det er en forudsætning, at der i kontoaftalen udtrykkeligt er truffet et lovvalg. Er intet udtrykkeligt lovvalg foretaget i kontoaftalen, afgøres det efter artikel 5, hvilken lovgivning der finder anvendelse på tingsretlige spørgsmål vedrørende værdipapirer på kontoen. Dette gælder, uanset om det efter deklatoriske lovvalgsregler måtte være åbenbart, hvilken lovgivning som regulerer kontraktforholdet mellem kontohaver og den kontoførende mellemmand.

Kontohaver og den kontoførende mellemmand kan træffe bestemmelse om, at en anden lovgivning end den, de udtrykkeligt har aftalt, skal regulere deres kontraktretlige forhold, skal regulere de tingsretlige spørgsmål, der måtte opstå vedrørende værdipapirerne på kontoen. Også en sådan bestemmelse skal være udtrykkelig for at være gyldig. Det kan eksempelvis vedtages, at det indbyrdes forhold mellem parterne reguleres efter dansk ret, men at de tingsretlige spørgsmål, der måtte opstå vedrørende kontoen, reguleres af lovgivningen i staten New York.

Oprettelse af en individuel konto i en værdipapircentral sker oftest gennem et kontoførende institut. Et kontoførende institut anses ikke for en mellemmand i konventionens forstand i relation til en individuel konto i en værdipapircentral, jf. artikel 1, stk. 3. Den relevante mellemmand er værdipapircentralen. Når det skal vurderes, om kravene i artikel 4 til en lovvalgsaftale er opfyldt, bliver det afgørende derfor, i hvilket omfang det kontoførende institut kan anses for at have indgået aftalen med kontohaver på vegne af værdipapircentralen. Kan lovvalgsaftalen vedrørende den individuelle konto i værdipapircentralen ikke anses for indgået på vegne af værdipapircentralen, foreligger der ikke en lovvalgsaftale mellem kontohaver og den relevante mellemmand. Følgelig må det afgøres efter artikel 5, hvilken lovgivning som finder anvendelse på tingsretlige spørgsmål vedrørende værdipapirerne på kontoen.

Selvom der er truffet en udtrykkelig lovvalgsaftale i kontoaftalen, anvendes den valgte lovgivning alene på tingsretlige spørgsmål vedrørende værdipapirerne på kontoen, hvis mellemmanden ved aftalens indgåelse havde et forretningssted i den stat, hvis lovgivning

er valgt. Denne betingelse er begrundet i, at kontohaver og den kontoførende mellemmand ikke ved deres aftale skal kunne undergive tredjemand en lovgivning i en stat, som mellemmanden ikke har nogen reel tilknytning til. I relation til en individuel konto i en værdipapircentral er det værdipapircentralen, som er den relevante mellemmand, hvorfor det er uden betydning, hvor det kontoførende institut måtte have forretningssteder. Det er et krav, at der er tale om et forretningssted, som ved lovvalgsaftalens indgåelse alene eller dog i samarbejde med andre forretningssteder regelmæssigt beskæftigede sig med at føre værdipapirkonti. Det følger af kravet om forretningssted, at så længe Værdipapircentralen A/S alene har kontor i Danmark, kan individuelle konti i Værdipapircentralen A/S alene undergives dansk ret.

Har kontohaver og den kontoførende mellemmand valgt lovgivningen i en stat, hvori mellemmanden ikke havde forretningssted ved aftalens indgåelse, udpeger artikel 5, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på de tingsretlige spørgsmål vedrørende værdipapirerne på kontoen. Dette medfører ikke, at lovvalget som sådant anses for ugyldigt i alle henseender. Selvom lovvalget ikke opfylder konventionens krav til et tingsretligt lovvalg, kan det være gyldigt efter de regler, som gælder om lovvalg i kontrakt. I så fald vil den valgte lovgivning regulere forholdet mellem kontohaver og den kontoførende mellemmand, men ikke de tingsretlige spørgsmål i forhold til tredjemand, der måtte opstå i relation til værdipapirerne på kontoen.

Efterfølgende ændringer i aftaler om lovvalg

Kontohaver og den kontoførende mellemmand kan efterfølgende ændre deres lovvalgsaftale. Årsagen til, at parterne ønsker dette, kan eksempelvis være, at kontohaver i forbindelse med optagelse af lån mod pant i kontoen bliver mødt med et krav om, at en bestemt lovgivning skal regulere de tingsretlige virkninger af pantsætningen. En efterfølgende lovvalgsaftale skal for at opfylde kravene til et gyldigt tingsretligt lovvalg indeholde et udtrykkeligt valg af lovgivningen i en stat, hvor mellemmanden havde et forretningssted på tidspunktet for denne aftales indgåelse, jf. artikel 4.

En sådan efterfølgende ændring af lovvalg kan påvirke en tredjemand, der har handlet i tillid til den oprindeligt valgte lovgivning, dvs. den lovgivning der fandt anvendelse indtil indgåelsen af aftalen om ændring af lovvalget. Den lovgivning, der efter indgåelsen af aftalen om ændring af lovvalget er afgørende i tingsretlige henseender, vil ofte indeholde materielle